

Oslo Politidistrikt

Konseptutredning Sivilforsvaret – høringsvar

Det vises til brev av 14.12.16 fra Justis og beredskapsdepartementet (JD) med anmodning om kommentarer til Konseptutredning for Sivilforsvaret. Oslo Politidistrikt vil med dette komme med sine kommentarer.

Innledning

Oslo politidistrikt opplever Sivilforsvarets kapasiteter og leveranser innen forsterkning og samvirke som relevante og viktige. Dette er en kapasitet som ikke bare bør opprettholdes, men strykes. Klimaendringer og sikkerhetspolitiske kriser vil kreve at samfunnet evner å mobilisere, lede og vedlikeholde innsats over et større geografisk område over lengre tid.

Sivilforsvaret opplyser at ressurstilgangen har bidratt til et gap mellom forventninger og realiteter, samt at de tjenestepliktige bærer risikoen i form av manglende trening og utstyr. Med bakgrunn i denne utredningen bør Sivilforsvaret styrkes, både med hensyn til personell og materiell.

Konseptets anbefaling

Oslo politidistrikt støtter utredningens vurdering av at **konsept 2** framstår som beste alternativ. Det foreslås at personellens grunnutdanning skal utgjøre en stående beredskap i ytterligere 3 mnd. Fire utdanningskull pr år med 120 tjenestepliktige foreslås fordelt på fire ulike kaseringssteder. Tatt i betraktning landets geografi og behov for respons kan dette synes som lite. Det bør økes både i antall og antall kaseringssteder.

Struktur

Det er flere forhold som vil påvirke valget av fremtidig struktur for Sivilforsvaret. Det er til daglig nært samarbeid med nødetatene, ikke minst med politiet som har et sektorovergripende ansvar ved kriser, jfr politilovens § 27. Av den grunn bør utvalget vurdere å harmonisere arealansvaret i Sivilforsvarsdistriktene med de nye politidistriktene.

Nå har Fylkesmannens allerede et instruksfestet samordningsansvar som bør nevnes. På bakgrunn av dette og behov for lokal forankring kan det vurderes å organisere Sivilforsvaret fylkesvis/regionvis. 19 fylker endres etter hvert til 10 regioner. Det forutsettes imidlertid at Sivilforsvaret innrettes slik at responstiden ikke forringes.

Kommentarer til utredningens ulike kapitler

- Oslo politidistrikt ser i likhet med FD at pkt 7.4.2 og pkt 7.4.3 etterlater en viss tvil om hvorvidt tilfluktsrom fortsatt er relevant som beskyttelsestiltak. I en krise, væpnet konflikt eller krig vil det antagelig ha stor betydning at befolkningen kan gis beskyttelse i form av tilfluktsrom. Med mindre modifikasjoner kan tilfluktsrom også ivareta en funksjon som sikre "områder" og representere en tilleggsverdi for beredskap, nettopp gjennom de unike egenskapene tilfluktsrom har.
- Oslo politidistrikt, i likhet med FD, slutter seg til helsesektorens oppfatning (pkt 7.4.2) om at kortest mulig reaksjonstid er spesielt viktig ved CBRNE-hendelser i tillegg for behov for sanering og mobile renseenheter. Sivilforsvaret bør i framtiden videreutvikle kapasitet til påvisning og rens ved hendelser med radioaktiv forurensing, samordnet med brann- og redningsberedskapen. Dette vil styrke CBRNE-beredskapen.
- Konseptutredningen drøfter og anbefaler sentrale temaer som varsling og beskyttelse av sivilbefolkning. Oslo politidistrikt anbefaler at Sivilforsvaret tar et ansvar for befolkningsvarsling ved alvorlige hendelser. Ved bruk av tyfoner til varslingen må tyfonene tilpasses nye IKT-plattformformer/kommunikasjonsformer for å kunne videreføres. Det forutsettes fortsatt at i fredstid er det politiet som har ansvaret for å utløse varsling med Sivilforsvarets tyfoner/lydgivere. I tillegg må Sivilforsvarets befolkningsvarsling i tillegg kunne ta i bruk lokasjonsbasert SMS-varsling.
- Oslo politidistrikt, i likhet med FD, anser at synspunktet om at Sivilforsvaret må kunne ivareta objektsikring bør fjernes. Objektsikring med våpenmakt vil være i strid med Genevekonvensjonene. Objektsikring uten våpenmakt vil kun ha en begrenset effekt. Dersom man med objektsikring mener å hindre folk i å ta seg inn i et skadeområde etter flom, ras, brann o.l. kan forslaget ha en mening, men bør da være mer presis i begrepsbruken.
- Oslo politidistrikt ser på Sivilforsvaret som en viktig forsterkningsressurs i forbindelse med oppsett og drift av evakuert- og pårørendesenter (EPS). Her vil Sivilforsvarets mobilitet, fleksibilitet og utholdenhet være uunnværlig i en krisesituasjon som har behov for EPS.